

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

- projekt marzec 2012 r.

A. Krzyśków, S. Chybiński, Białystok, 09.03.2012 r.

Schemat przepływu odpadów komunalnych

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- zmieszane odpady komunalne,
- odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk),
- pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania (z selektywnej zbiórki)

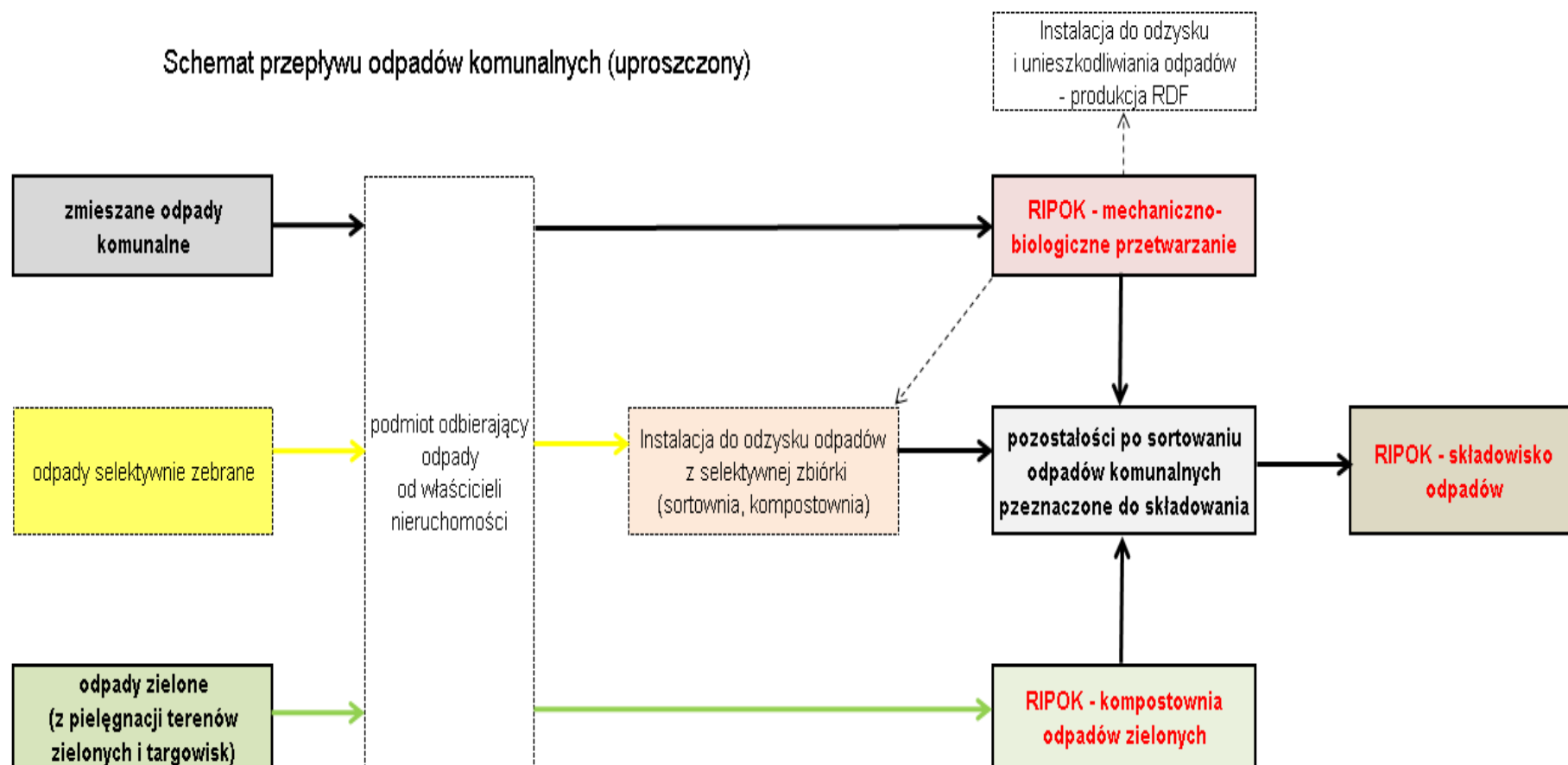
należy **kierować do regionalnych instalacji** do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Powyższe odpady powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej wyznaczonej w WPGO w sytuacji awaryjnej lub braku RIPOK).

- W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę.
- W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie instalację, do której przekazywał będzie selektywnie zebrane odpady (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

zgodnie z interpretacją Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl)

Schemat przepływu odpadów komunalnych

Schemat przepływu odpadów komunalnych (uproszczony)

Schemat przepływu odpadów komunalnych

Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania **odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych** do RIPOK (art.9e ust 1 pkt. 2). Za naruszenie obowiązku – kara 500-2000 zł za pierwszy ujawniony przypadek art. 9x ust. 1 pkt. 3 nakładana przez wójta, burmistrza, prezydenta.

Prowadzący RIPOK jest **obowiązany zawrzeć umowę** na zagospodarowanie ww. odpadów ze wszystkimi podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który wykonują swoją działalność w ramach regionu gospodarki odpadami (a w przypadku instalacji zastępczej zgodnie z uchwałą w sprawie wykonania planu) (art. 9l ust. 1). Prowadzący RIPOK jest **obowiązany przedstawić kalkulację kosztów** zagospodarowania tych odpadów (7 dni, art. 9m). Za naruszenie obowiązku – kara 10.000 zł za odmowę zawarcia umowy art. 9za i 500 zł za Mg odpadów za przyjęcie spoza regionu - nakładana przez WIOŚ.

Terminy:

- projekt planu - 07.03.2012
- opiniowanie projektu przez organy wykonawcze gmin z obszaru województwa, niebędących członkami związków międzygminnych, oraz organy wykonawcze związków międzygminnych, a także w zakresie związanym z ochroną wód przez dyrektora RZGW (2 miesiące, brak odpowiedzi to brak uwag)
- przekazanie przez zarząd województwa projektu zaktualizowanego planu do zaopiniowania przez ministra środowiska, po zaopiniowaniu przez ww. podmioty (2 miesiące, brak odpowiedzi to brak uwag)
- przekazanie przez zarząd województwa projektu zaktualizowanego planu sejmikowi województwa (1 miesiąc)

Art. 14 ust. 8 ustawy o odpadach

Wojewódzki plan gospodarki odpadami zawiera:

- określenie regionów gospodarki odpadami komunalnymi, wraz ze wskazaniem gmin wchodzących w skład regionu;
- wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, do czasu uruchomienia RIPOK, w przypadku gdy znajdująca się instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn;
- plan zamykania RIPOK niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub nie jest uzasadniona z przyczyn ekonomicznych

Uchwała w sprawie wykonania WPGO

Art. 15 ust 3 ustawy o odpadach

Uchwała w sprawie wykonania WPGO jest aktem prawa miejscowego.

Art. 16. ustawy nowelizującej

2. W uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami uwzględnia się funkcjonujące na terenie województwa instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, które w dniu wejścia w życie ustawy spełniają wymagania dotyczące regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

3. W przypadku zakończenia budowy instalacji spełniającej wymagania dotyczące regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, dla której przed dniem wejścia w życie ustawy wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach lub decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, instalację tę uwzględnia się w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami lub dokonuje się zmiany w tej uchwale.

Uchwała w sprawie wykonania WPGO

Instalacje zastępcze są określane również w akcie prawa miejscowego – uchwale w sprawie wykonania WPGO, która obowiązuje każdego na obszarze danego województwa (art. 15 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy o odpadach).

W przypadku braku RIPOK w regionie gospodarki odpadami komunalnymi lub niemożności przyjmowania przez istniejące RIPOK następujących typów odpadów:

- zmieszane odpady komunalne,
- odpady zielone,
- pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania,

podmiot odbierający odpady komunalne jest obowiązany przekazać je do instalacji zastępczej wskazanej w uchwale w sprawie wykonania WPGO, a podmiot prowadzący instalację, która została wskazana jako instalacja zastępcza jest obowiązany przyjąć przekazywane do niej odpady

http://www.mos.gov.pl/artykul/4469_instalacje_do_zagospodarowania_odpadow/17401_kryteria_wyboru_instalacji_do_zastepczej_obsługi_regionow_gospodarki_odpadami_komunalnymi.html

Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) - zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120.000 mieszkańców, spełniający wymagania BAT oraz zapewniający:

termiczne przekształcanie odpadów lub:

- a) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- c) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych

- punkty a, b i c definicji nie muszą być spełnione jednocześnie, ale procesy wymienione w jednej literze muszą być zapewnione w ramach jednego zakładu (niezgodne z interpretacją prawników),
- nie jest dopuszczalne uznanie za RIPOK, instalacji położonych na terenach, do których tytuł prawny mają różne podmioty prowadzące te instalacje,
- nie mogą stworzyć RIPOK instalacje stanowiące odrębne zakłady,
- na terenie jednego regionu może działać więcej niż jedna instalacja (spełniająca kryteria dla RIPOK),
- nie można również uznać za jedną instalację regionalną instalacji położonych w różnych zakładach, z których każda pojedynczo nie spełnia wymagań dla instalacji regionalnej,
- nie może być także uznana za regionalną instalację położona w różnych zakładach sortownia i np. kompostownia (jako instalacja MBP),
- zakład do przetwarzania/zagospodarowania paliwa alternatywnego nie stanowi RIPOK
- do czasu zaktualizowania WPGO odpady przekazywanie do instalacji położonej najbliższej miejsca wytwarzania odpadów.

Wyjaśnienie Ministerstwa Środowiska

(informacja ze spotkania 15.12.2011 r.)

Przepustowości (wydajności) instalacji*

- mechaniczno-biologiczno przetwarzanie
 - przepustowość min. cz. mechanicznej ok. 33.000 Mg na rok,
 - przepustowość min. cz. biologicznej ok. 16.000 Mg na rok
- kompostownia do odpadów zielonych (nie dotyczy odpadów kuchennych)
 - przepustowość ok. 1.000-1.200 Mg na rok
(tj. 2.000m² powierzchni pod kompostowanie pryzmowe)
- składowisko odpadów o pojemności min. ok. 200.000 m³.

* zgodnie z interpretacją ze spotkania w MŚ w dn. 15.12.2011 r.

Projekt rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

- połączenie w pierwszej kolejności mechanicznego przetwarzania i w drugiej kolejności biologicznego przetwarzania odpadów w jeden zintegrowany proces technologiczny w celu przygotowania ich do procesów odzysku, w tym odzysku energii, termicznego przekształcania lub składowania;
- zakaz usytuowania instalacji w obrębie składowiska, w tym kwatery odpadów;
- klasyfikacja mechanicznego przetwarzania odpadów: przetwarzanie w celu przygotowania odpadów do odzysku, w tym recyklingu albo w celu wytworzenia odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania;
- mechaniczne przetwarzanie – wydzielenie frakcji granulometrycznych lub materiałowych lub zmiany właściwości fizycznych odpadów, obejmujące co najmniej jeden proces: rozdrabnianie, przesiewanie, sortowanie, separację;
- w procesie mechanicznego przetwarzania wytwarzane są głównie odpady o kodzie 19 12;
- w procesie mechanicznym wydzielana jest frakcja ulegająca biodegradacji oznaczona kodem 19 12 12, wymagająca zastosowania procesów biologicznego przetwarzania

Projekt rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

- proces biologicznego przetwarzania – proces prowadzony w warunkach tlenowych lub beztlenowych z udziałem mikroorganizmów, w wyniku których następują zmiany właściwości fizycznych, chemicznych lub biologicznych odpadów (obróbka biologiczna, w wyniku której powstają odpady unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w zał. 6 ustawy o odpadach);
- wymagania dla warunków tlenowych – aktywne napowietrzanie oraz regularne przerzucanie odpadów co najmniej raz w tygodniu, przy czym proces ten trwa od 8 do 12 tygodni, w tym co najmniej 2 tygodnie w zamkniętym reaktorze lub hali z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego;
- wymagania dla wykorzystania procesów beztlenowych – proces dwustopniowy, w pierwszym stopniu stabilizacja beztlenowa (minimum 20 dni fermentacja mezofilowa lub minimum 12 dni fermentacja termofilowa), w drugim stopniu stabilizacja tlenowa w zamkniętym reaktorze lub hali, z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów co najmniej raz w tygodniu przez okres minimum 2 tygodnie.

Projekt rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

- odpady wytworzone w procesie MBP nazywane są stabilizatem (odpady – klasyfikowane jako 19 05 99 - niespełniające wymagań jakościowych dla nawozów organicznych lub środków wspomagających uprawę roślin, ale spełniające wymagania określone w przedmiotowym rozporządzeniu);
- charakterystyka stabilizatu (unieszkodliwianego poprzez składowanie):
 - straty prażenia są mniejsze niż 35% s.m., zawartość węgla organicznego jest mniejsza niż 20% s.m. lub
 - ubytek masy organicznej w stabilizacie do masy organicznej w odpadach jest większy niż 40% (mierzony strata prażenia lub zawartością węgla organicznego) lub
 - wartość AT_4 jest mniejsza niż 10 mgO₂/g s.m. lub
 - spełnienie dopuszczalnych granicznych wartości wymywania zgodnie z zał. 4 do rozporządzenia (Dz.U. Nr 186 z 2005 r., poz. 1553 z późn. zm.);
- wejście w życie rozporządzenia – 14 dni od ogłoszenia, a w przypadku instalacji istniejącej (lub planowanej posiadającej decyzję środowiskową) - 24 miesiące.

Uchwała w sprawie wykonania WPGO

Dla instalacji zastępczej:

- brak ustawowych kryteriów - swoboda wyboru przez sejmik województwa,
- wystarczy spełnienie wymagań ogólnych (wymagania ochrony środowiska, posiadanie decyzji z zakresu odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, spełnianie wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii),
- brak wymogu uwzględnienia jakiejkolwiek instalacji jako instalacji zastępczej,
- brak obowiązku spełniania wymagań określonych dla instalacji regionalnej.

http://www.mos.gov.pl/arttykul/4469_instalacje_do_zagospodarowania_odpadow/17401_kryteria_wyboru_instalacji_do_zastepczej_obsługi_regionow_gospodarki_odpadami_komunalnymi.html

Uchwała w sprawie wykonania WPGO

Przy wyborze instalacji zastępczych proponuje się kierowanie się następującymi kryteriami [wybór]:

- W pierwszej kolejności jako instalacje zastępcze powinny być wyznaczane instalacje na obszarze regionu (zgodnie z zasadą bliskości), które mogą przetwarzać odpady podlegające zagospodarowaniu na obszarze regionu.
- Jeżeli na obszarze regionu jest więcej instalacji niż potrzeba do przetworzenia wszystkich wytworzonych na obszarze regionu odpadów – powinny być wyznaczane takie, które są najbliższe spełnienia kryteriów dla RIPOK, a w pierwszej kolejności takie, które po modernizacji lub rozbudowie są przewidziane do wyznaczenia jako RIPOK.
- Jeżeli na terenie regionu nie ma żadnych lub niektórych rodzajów instalacji do przetwarzania odpadów - instalacje zastępcze powinny być wskazane w sąsiadujących regionach.

http://www.mos.gov.pl/artykul/4469_instalacje_do_zagospodarowania_odpadow/17401_kryteria_wyboru_instalacji_do_zastepczej_obsługi_regionow_gospodarki_odpadami_komunalnymi.html

Pismo Sekretarza Stanu MRR z 15.12.2011 DIN-II-82105-15-PK/11

Prośba o uwzględnienie w aktualizowanych planach instalacji do zagospodarowania odpadów planowanych do realizacji w ramach projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko poprzez:

- nadanie im statusu instalacji regionalnych, a także tam, gdzie to wskazane i możliwe – również statusu instalacji zastępczych dla sąsiednich regionów, które takimi instalacjami nie dysponują,
- określenie kształtu i wielkości regionów gospodarki odpadami w taki sposób, aby odpowiadały one obszarom zaplanowanym w ramach realizowanych projektów

Adam Zdziebło

Pismo Prezesa NFOŚiGW z 09.01.2012 NF/DZ-KAM/751/2012

Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko muszą zachować trwałość przez okres 5 lat od daty zakończenia realizacji. Zgodnie z założeniami należy zapewnić strumień odpadów kierowanych do instalacji, efekt ekologiczny i technologię wykorzystywaną w instalacji.

Ewentualne włączenie lub wyłączenie gmin z regionu (obszaru realizacji projektu) winno być dokonane za obopólną zgodą i mieć formę aneksu (dotyczy zarówno porozumień międzygminnych jak i umowy o dofinansowanie). Działanie takie musi zostać zaaprobowane przez Instytucję Wdrażającą i Instytucję Pośredniczącą.

Jeżeli beneficjent nie wyraża zgody na dokonanie tego typu modyfikacji, a zmiany powodowałyby naruszenie ww. warunków (zapewnienie strumienia odpadów, osiągnięcia efektu ekologicznego) zmiany takie nie powinny być akceptowane w aktualizacji WPGO.

Z-ca Prezesa Zarządu Małgorzata Skucha

Uchwała w sprawie wykonania WPGO

Zgodnie z projektem rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie *szczegółowego zakresu, sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami*, w przypadku, gdy na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi jest więcej niż jedna regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, plan określa, które obszary regionu będą obsługiwane przez poszczególne instalacje, uwzględniając moce przerobowe poszczególnych instalacji oraz dotychczasową treść planu.

www.mos.gov.pl

Problemy w trakcie opracowania

Interpretacje przepisów prawnych

Różnice w ilości odpadów wykazywanej (187.000 Mg) i obliczonej zgodnie z KPGO (288.300 Mg)

Trwałość projektów realizowanych w POliŚ

Brak instalacji w niektórych regionach

Planowane zbyt duże moce przerobowe instalacji (ponad dwukrotnie przewyższające zapotrzebowanie)

Sprzeczne sugestie przedsiębiorców

Planowane zapisy ustawy o odpadach nakazujące „sąsiedztwo” gmin tworzących region

Składowiska odpadów

- Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne, przeznaczone do eksploatacji po 31.12.2009 r.
- Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne, przeznaczone do zamknięcia w 2009 roku

Istniejące obiekty gospodarki odpadami

- Zakłady Zagospodarowania Odpadów
- Kompostownie
- Linie sortownicze

Planowane obiekty gospodarki odpadami

- Zakłady Zagospodarowania Odpadów
- Zakład termicznego przekształcania odpadów
- Proponowane przez gminy lokalizacje stacji przeładunku i magazynowania materiałów z selektywnej zbiórki

REGIONY GOSPODARKI ODPADAMI na terenie województwa podlaskiego wg WPGO 2009

WOJ. MAZOWIECKIE

Nur
Andrzejewo
Zareby Kościelne
Szulborze
Boguty Pianki

Podział województwa na regiony gospodarki odpadami

ZZO Czerwony Bór

- ryzyko zmniejszenia regionu poniżej wymaganej liczby mieszkańców z uwag na gminy woj. mazowieckiego (161.745 Mk, a woj. podlaskim 146.130 Mk)
- konieczność zachowania trwałości projektu

ZZO Czartoria

- ryzyko zmniejszenia regionu poprzez wnioski gmin o przeniesienie do innego regionu (168.615 Mk, wnioski gmin 15.490 Mk)
- brak zamkniętej części biologicznego przetwarzania
- konieczność zachowania trwałości projektu

Po połączeniu w **REGION ZACHODNI**:

- nie widzi się naruszenia trwałości projektu (układ transportowy powinien gwarantować odpowiedni rozkład strumienia), dodatkowo wydzielono obszary o koniecznym zachowaniu trwałości projektów
- łączna ilość mieszkańców wystarczająca do utworzenia regionu (elastyczność)
- możliwość wspólnych inwestycji (mniejsze nakłady)

Podział województwa na regiony gospodarki odpadami

ZZO Grajewo

- obecnie brak instalacji MBP
- mała liczba mieszkańców 152.602 Mk
- konieczność zachowania trwałości projektu

ZZO Sokółka - Suwałki

- brak możliwości funkcjonowania regionu w świetle projektu nowelizacji ustawy o odpadach (gminy sąsiadujące)
- brak możliwości funkcjonowania samodzielnie regionu Suwałki (125.000 Mk)

Po połączeniu w **REGION PÓŁNOCNY** (z wyłączeniem rejonu Sokółki):

- nie widzi się naruszenia trwałości projektu, dodatkowo wydzielono obszar o koniecznym zachowaniu trwałości projektu
- łączna ilość mieszkańców wystarczająca do utworzenia regionu (278.311 Mk)
- możliwość współpracy np. w zakresie stabilizacji odpadów biodegradowalnych

Podział województwa na regiony gospodarki odpadami

ZZO Hryniewicze

ZT Białystok

ZZO Studzianki

ZZO Euro-Sokółka

ZZO Zabłudów

- budowa wielu instalacji na terenie regionu naruszająca dotychczasowe założenia dla regionu
- konieczność zachowania trwałości projektu zakładu termicznego
- konieczność zapewnienia odbioru odpadów i uzyskania limitów przez gminy przed uruchomieniem zakładu termicznego

REGION CENTRALNY:

- nie widzi się naruszenia trwałości projektu, dodatkowo wydzielono obszar o koniecznym zachowaniu trwałości projektu
- brak naruszenia warunku „gmin sąsiadujących” (dot. region Sokółki)

Podział województwa na regiony gospodarki odpadami

ZZO Dubiażyn-Hajnówka-Siemiątko

- brak zakładu centralnego w Dubiaźnie,
- zmiana technologii na zakład termiczny (piroliza)
- wybudowanie instalacji w Hajnówce (brak cz. zamkniętej stabilizacji biologicznej)
- mała liczba ludności 150.812 Mk

REGION POŁUDNIOWY:

- region obsługiwany przez istniejącą instalację
- możliwość funkcjonowania instalacji termicznej

REGIONY GOSPODARKI ODPADAMI na terenie województwa podlaskiego projekt z 01.2012 rekomendowany zatwierdzony przez zarząd Województwa

LEGENDA:

- składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne niepełniające wymagań technicznych (do zamknięcia)
- ▲ składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie są składowane odpady komunalne
- składowisko odpadów obojętnych
- składowisko odpadów, na których są składowane odpady zawierające azbest
- - stacje przeładunkowe

- - obszary objęte projektem finansowanym w ramach POIS, o koniecznym zachowaniu trwałości projektu dla potwierdzenia uzyskania efektu ekologicznego

ISTNIEJĄCE RIPOK

- - mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych
- - przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów
- - składowanie odpadów

PLANOWANE RIPOK

- - instalacja termicznego przekształcania odpadów
- - mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych
- - przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów
- - składowanie odpadów

POZOSTAŁE ISTNIEJĄCE INSTALACJE

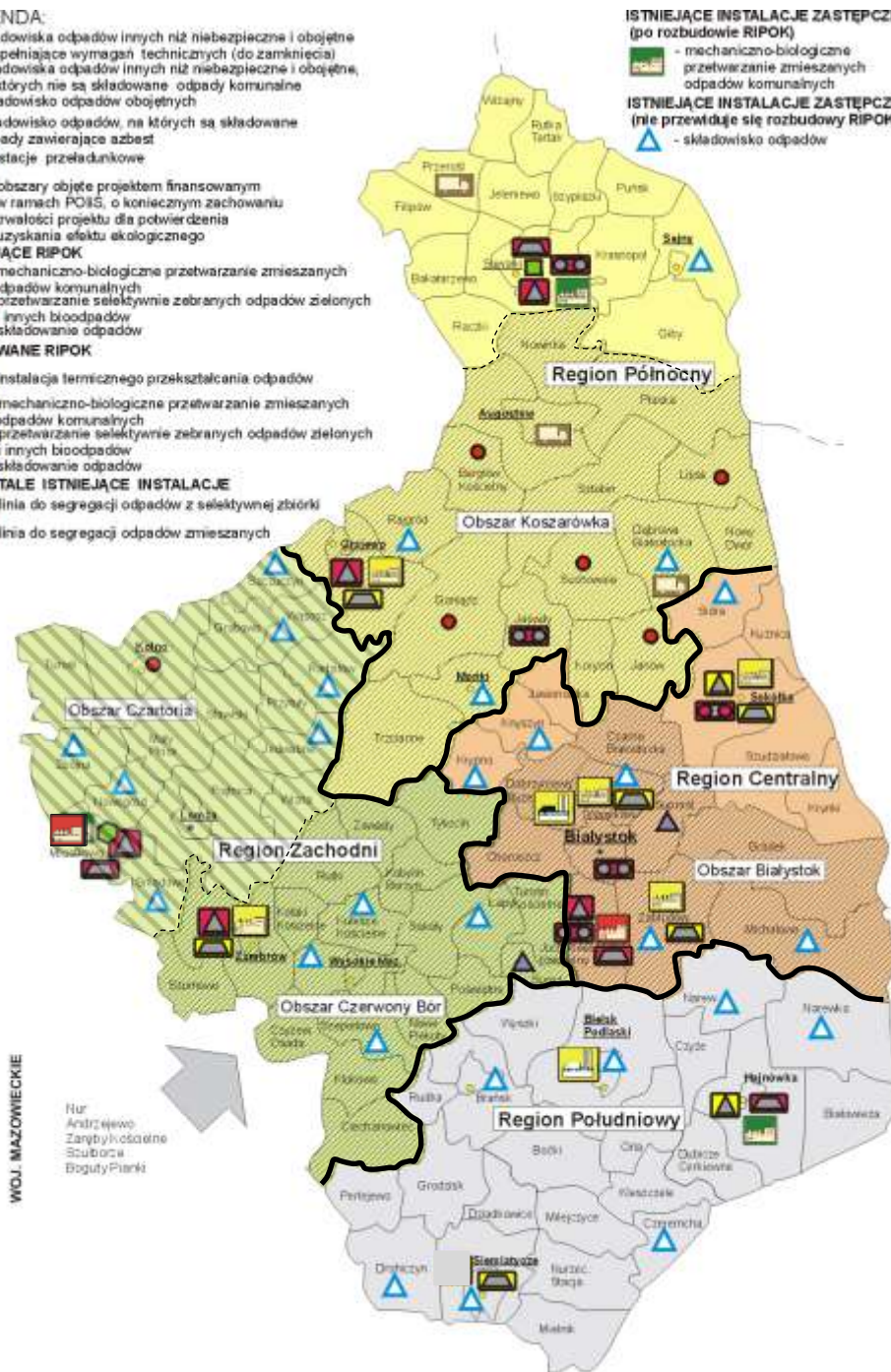
- - linia do segregacji odpadów z selektywnej zbiórki
- - linia do segregacji odpadów zmieszanych

ISTNIEJĄCE INSTALACJE ZASTĘPCZE (po rozbudowie RIPOK)

- - mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych

ISTNIEJĄCE INSTALACJE ZASTĘPCZE (nie przewiduje się rozbudowy RIPOK)

- ▲ - składowisko odpadów

WOJ. MAZOWIECKIE

Nur
Andrzejewo
Ząbryk, Koscielne
Szuborze
Boguty Płanki

***DZIĘKUJĘ
ZA UWAGĘ***

proGEO

sp. z o.o.